

Alim düşüncələri

Görkəmli Azərbaycan alimi

Kamal Abdulla Şaiq oğlu Talibzadənin 60 illiyinə

Xəlil Rza ULUTÜRK

Söndürüb çırağı girdi yatağa,
Gördü yata bilmir, uyuya bilmir.
Elə bil köksündə yerləşən ümman
Qabarır, qabarır, fəqət çökilmir.

Otaq zil qaranlıq, beyin işıqlı.
Başının üstündə ağ, ipək pərdə.
Açsa pəncərəni, baxsa göylərə,
Ulduzlar görünər ənginliklərdə.

Uduzlar parıl-parıl,
Ulduzlar bərəl-bərəl.
Hər ulduzu yandırır sanki qələm tutan əl,
Hər ulduz - can yanığı, ürək adlı bir məşəl,

Canın şirəsinə, gözün nurunu
İçdikcə içən,
Daşlaşan, qocalan, mirvariləşən
Zərrələr sayrışır ənginliklərdə.

Odur, saman yolu - gümüş kəhkəşan
Göyü tən ortadan bölüb gedir düz.
Odur, Xəzər üstə beş qardaş ulduz.

Odur, lap ucadan, xeyli qəlbidə
Nizami ulduzu bütün bürclərin
Fövqündə dayanan ən parlaq çırağ!
Xaqani ulduzu - bütün mərdləri.

Sahildən tufana səsləyən mayak!
Nəsimi ulduzu - keşməkeşlərin
Ovcunda yetişən sədəf - ağappaq.

Könül, yardım elə, bu sirri tapaq,
Bəşərə nə qədər ülkər verib gör
Gül yarpağı boyda bu kiçik torpaq?!

Bəs neçin sarılmış üzlər var hələ,
Bəs neçin kölgəli gözlər var hələ?
Neçin o dan yeri qızıldan deyil,
Neçin diləyimiz qızıldan deyil?

Göylər ruhumuzun xəritəsidir,
Göylər əzmimizə ən parlaq dəlil,
Bəs neçin görəsen Səhənd, ya Qoşqar
Hələ özü boyda cəvahir deyil?

Bəs neçin görəsen Ərk qalasının
Zol-zol, şırım-şırım, qanlı köksünü
Gurşadlar, sellər də soyuda bilmir?
Fikirilər ümmandır... geri çəkilmir.

Yandırsa çırağı, aydın görünər
Mizin üstündəki səssiz inqilab,
Mətbəə qokulu təzə bir kitab.
Bənövşə nəfəsli Qurbani, Abbas.
Hər misra bir qızıdır, al, bağına bas.

"...Elə gəl, elə get bağ-bərəsindən
Bülbüllər ürküşüb gül inciməsin.
Şəkər ləblərindən mənə busə ver,
Dodaq tərənəməsin, dil inciməsin.

"Heyrət, ey büt!
Bəlkə əl atmayıb gümüş lələyə,
Tanrılar yaradıb bu dili bəlkə.
Hötenin sözləri düşür yadına: -
Bu yurdun ən kiçik söz övladına
Tən olsam, özümü xoşbəxt sanardım.
Fərəhdən fələyə qanadlandırdım.

Renesans kəlməsi düşür yadına.
Qanadlar qoşulur qəl-qanadına.

Məhdud düşüncürük deyəsən bir az.
Ürək inqilabı, baş inqilabı
Beş əsrin, on əsrin səddinə sığmaz.

Axtar... dərinde göz, bir az dərinde.
Ən böyük renesans qalxır, yüksəlir.
Köksü dan yerinə bənzər Babəkin
Savalan silqətli çiyinlərində!
Axtar, dərinde göz, bir az dərinde.
Ən böyük renesans yaşayır yəqin
Özü təşnə qalan Tahirzadənin
Dirilik suyutək sətirlərində.

Yorğanı üstündən atır kənara,
Deyir: hər bir çağın renesansı var.
Çiyində pəncəyi çıxır bayıra,
Bayırda son payız, qanında bahar.

Gəlir qulağına təyyarə səsi,
Üzündə nur olur onu anması.
- Renesans deyilmi Hüseyn Cavidin
41 ildən sonra qarlı Sibirdən
Gülzar Naxçıvana qanadlanması?!

Dalır ənginliyə... göylər çırağban.
Ay doğub... hər tərəf süd rəngli işıq.
Bir fikir şöləsi keçir başından:
- Odlar yurdu üçün az odlanmışıq.

Oxay! Nə gözəldir payızın ətri,
Ay nuru Xəzərdə gümüş düşərgə.
Bütün ulduzları qucmaq istəyir
Xəzərlə, Cavidlə, Səhhətlə birgə.
Ayağı altında xışıldayır qum,
Nuş edir gecənin meyxos mehini.
Boyu bərabəri biyan, boyana
Keçdiyi yollara tökülür şəhini.

Ay qalxır... şöləsi düşür cahana,
Uca tonqal təkin yanır qarşıda.
Almas ulduzları hələ bir yana
Əzizdir bu yurdun yanıq daşı da.

Birdən hiss eləyir ki,
Ay nuruna bələnməmiş biyanların ucundan,
Büllür şəhli, şəfəqli tikanların ucundan
Hovuzdan su istəyən söyüdlərin saçından
Hansı bir qüvvət isə axır, dolur qəlbinə.

Cırcırma sədası, sərin sükut, bir də ki,
Qayalar koğuşunda lökküldəyən Xəzərin
Şirin uğultuları dolur məğrur qəlbinə.

Ayağı altında xışıldayır qum,
Bəlkə hər zərrəsi bir inci, almas.
Belə bir ölkənin, yurdun yolunda
Yanmamaq, ulduza dönməmək olmaz!

Seyr edin, göz qoyun siz bu cahana,
Şərqi gövhəridir Azərbaycanım.
Yaşıl reyhanları hələ bir yana,
Quru tikanına qurbandır canım.

Heyif, az axtarıb, az öyrənmişik.
Bilmir ki, uzaqda mən də oyağam.
Onun şərfinin bu gecəyarı
Ən gözəl şeirim oxuyacağam!

Gecədən səhərə yol gedən alim!
Biz zülmətində işıqlı izik.
Bu gün Azərbaycan renesansının
Ürəyi - zamandır, qanadı bizim.

Yalnız Şaiqin yox, bizim ellərin
Kamallı övladı, Kamal qardaşım!
Ömür - renesansdır. Hər qırpımında
Yazıb yaratmaqdan kamal, qardaşım.
Füzuli ulduzu başımız üstə,
Gəl bir qucaqlaşaq, Kamal qardaşım!

Bakı, 30 sentyabr 1983